

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 19 STYCZNIA 1943r.

/ P o p o ł u d n i o w y /

I.

Dotyczące Polski.

KAIR, po polsku, dn. 17. I.

Proście sązadania żołnierza polskiego. W obcym kraju każdy z nas musi pamiętać, że jesteśmy ambasadorami polskiej sprawy. Od naszego zachowania się zależy stosunek narodów wśród których przebywamy, i że wobec tego możemy dokonać dzieła, jakiego żadna, nawet najbardziej zdolna jednostka sama dokonać nie potrafiłaby. Obowiązek nasz wszędzie jest taki sam: w Anglii, Francji, na Wschodzie i td. Słowem i uczynkiem świadczymy o kraju z którego pochodzimy i do którego powrócimy. Nasz los tu na obczyźnie, bez względu na toco każdy z nas przeżył, jest o wiele lepszy niż los Polaków w kraju. Powinniśmy powrócić do Kraju lepsi, aby odbudować gmach państwa, który ma być dla nas wszystkimi.

/ Przed rozpoczęciem nadawania audycji speaker oświadczył, że z przyczyn niezależnych od rozgłośni, musi ograniczyć audycję do straszczenia najważniejszych wiadomości.

RADIOSTACJA "IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI" po polsku, 18. I. godz. 15.10.

Mordowanie Żydów w Warszawie, masakra inteligencji polskiej, rzeź chłopów w Lubelskiem - oto codziennie wiadomości z Polski. "Wobec tych straszliwych wydarzeń naród nasz nie może pozostać bierny. Nbioty polskie w swojej dramatycznej odpowiedzi zwracają się do odpowiedzialnych czynników polskich z wołaniem: "Nie zwlekajcie, udźwignijcie na wraga! Skróćcie niewymownie cierpienia narodu!" Ta odzewa winna być dla nas pobudką do masowej, ogólnonarodowej walki. Walka z wrogiem winna toczyć się nie tylko w lasach i na ukończonych, ale w każdej fabryce, w każdym mieście, w każdym domu. Czas najwyższy, aby tę walkę rozpocząć.

Ogromny udział duchowieństwa wszystkich wyznań w walce z hitleryzmem wskazują nate, że cała ludzkość uczestniczy w wyprawie krzyżowej przeciw Hitlerowi. Szczególnie żywy udział w tej walce bierze duchowieństwo jugosłowiańskie, które swą obecnością na polach walki zjednało sobie prawdziwy szacunek narodów Serbów i Chorwatów. Ksiądz Markowicz, uczestnik bojów Pierwszej Brygady Partyzanckiej okrył się już wielką sławą, walcząc nieustraszenie u boku swoich wiernych. A ilu takich księży walczy w oddziałach partyzanckich Jugosławii! Walka toczy się przeciw Hitlerowi i uczestniczy w niej naród polski, który cierpi niewymownie pod hitlerowską okupacją. Lecz myliłby się ten, kto by sądził, że wszyscy założyciele i sympatycy Ozone, którzy przed wojną Polsko-niemiecką wychwalali Hitlera, przestali istnieć. Wychowankowie tej organizacji przemieśli się zagranicę i snują plany jak urządzić powojenną Polskę. Do takich sympatyków Ozone i jego metod należą m.in. i Mackiewicz, który w niedawno ogłoszonym artykule wysuwa sugestię, że po powrocie do Polski należy niezwłocznie wprowadzić sądy doraźnie, które by w sposób bezwzględny ścigały wszelkie próby zamieszek i nie dopuściły do "rzeczów nietowych społecznych" na terenie Rzeczypospolitej. Ma to być hakoby zwrócone przeciw agentom niemieckim, ale my wiemy dobrze, co ta sugestia oznacza. Projekt pachnie grabieżczyzną i składowszczyzną i oznacza, że istnieją zagranicą siły pragnące nawiązać do tradycji Berdzy i Brzeźcia. Mackiewicza próbował nieśmiało pochamować w tych zapędach nawet Zygmunt Nowakowski. Nie dziwny się pomysłem Mackiewicza, bo wiemy skąd pochodzą. Gorzej jednak gdy z podobnymi wnioskami występują Biuro Prac Administracyjnych pod

kiórunkiem ministra Popiela pierwszego więźnia brzeskiego. Urząd ten ogłosił projekt wprowadzenia w Polsce powojennej rządów silnej ręki, czyli innymi słowy, panowie ci chcą znowu wiązać za mordę naród polski. Taki plan snują kotrzykowie wtedy kiedy naród cierpi ponad siły, kiedy chłop polski ciężko walczy z najżędą faszystowskim. Możemy tym panom zgóry oświadczyć, że ich pomysły to marzenia ściętej głowy. Naród nasz nie poto walczy z faszystą niemieckim, by miał cierpieć z powodu faszysty własnego. Oświadczamy wam, panowie, : od Polski wolno i niepodległej, faszystom wara."

godź. 19.55.

Apel do Kraju o niszczeniu kolejnictwa i innych niemieckich środków transportu.

godź. 21.05.

Główną przyczyną niepowodzenia powstania styczniowego był brak jedności w narodzie polskim podzielonym na dwa obozy: obóz Czartoryskiego, ograniczający swą działalność niemal zupełnie do akcji dyplomatycznej, którego zwolennicy należący przeważnie do ziemiaństwa, brali w walkach tylko nieliczny udział, oraz obóz Centralnego Komitetu Narodowego, który, aczkolwiek stał na platformie demokratycznej, jednak nie zdołał pozyskać do walki szerszych warstw narodu, t.j. chłopów i robotników. Musimy o tem pamiętać dziś, gdy gotujemy powstanie narodowe, przeciw okupantom. Jedność narodu, której fundamentem musi być lud polski - chłop i robotnicy - jest podstawowym warunkiem i rękojmią zwycięstwa. Uwaga Wszystkie polskie audycje z Kujbyszewa i Moskwy były całkowicie zagłuszone.

II.

Z NAJWAŻNIEJSZYCH SPRAW SWIATOWYCH.

RADIOTACHA "IM. Tadeusza Kościuszki, po polsku, 18.I.19.55.

Jedność narodu chińskiego walcącego z imperjalizmem japońskim jest rękojmią jego zwycięstwa oraz przykładem dla innych ujarzmionych narodów w walce z najżędą.

godź. 21.05.

Przybyły do Londynu przedstawiciel francuskiej Partii Komunistycznej, Gronier, podkreślił, że w opozycji do narodu francuskiego, biorąc udział wszystkie warstwy społeczeństwa i wszystkie stronnictwa. Komuniści francuscy współpracują ze wszystkimi ugrupowaniami politycznymi, przeciwstawiającymi się Niemcom, w tej liczbie i z monarchistami, a nawet i z Quislingowcami, którzy odstąpili od Laval'a i Petaina.

RADIAŃSKA UKRAINA, po ukraińsku, 18.I. godź. 16.45.

Ukazała się książka o patriotyzmie ukraińskim wydana nakładem Ukraińskiej Akademii Nauk p.t. "Zarys Historii Ukrainy". Na całość złożyły się prace najwybitniejszych historyków ukraińskich, jak Pobyżnyj, Petrow-ski, Supronenko, Broszut i innych. Książka omawia najpiękniejsze karty dziejów narodu ukraińskiego i jest dlań miłym podarkiem w czasie cierpień pod okupacją niemiecką. Dziwnym zbiegiem okoliczności echa historii przepłatają się z odgłosami przeżyć współczesnych. Oto czytamy, że w wieku XIII król halicko-włodzimierski Danił stoczył pod Drohiczynem zwycięską walkę z najemnym żoldactwem niemieckim, a pod Jarosławem, z najemnikami węgierskimi. Równocześnie bratni naród rosyjski pod Aleksandrem Newskim pobił Niemców i Szwedów. Wystarczą już te dwa fakty, by wskazać jak bardzo łączą się dzieje dwóch narodów tworzących dzisiaj wspólnie państwo. Tak jak za Daniła Halickiego i później Ukrainę najżędzali ze Wschodu wrogowie, którzy chcieli zniszczyć kulturę ukraińską, a naród ukraiński przekształcić w niewolników. Lecz naród ukraiński pod wodzą swych przywódców, jak Bohdan Chmielnicki, Iwan Bohun i Piotr Sahajdaczny wypędzą straszliwego wroga, którego srogością przewyższyli obecni najżędcy Ukrainy. W roku 1917 naród ukraiński zrzucił jarzmo właścicieli ziemskich i kapitalistów i rozpoczął życie wolne, radosne, szczęśliwe. Wielki bratni naród

naród rosyjski pod kierunkiem Partii Lenina-Stalina dopomógł narodowi ukraińskiemu do uwolnienia się z pod okupacji niemieckiej i wypędzenia nacjonalistyczno-fetlurowskich band najazdców. Bardzo szczegółowo przedstawione zostało ostatnio dwudziestolecie w czasie którego Ukraina stała się krajem przemyślowym zapewniając szczęście i dostatek narodowi ukraińskiemu. Fakty te spowodowały, że naród ukraiński pozostał wierny przyjaźni rosyjsko-ukraińskiej w walce na śmierć i życie. Zbliżyła się godzina wyzwolenia i wkrótce już zarystrafi do czytelników ukraińskich, którzy dziś cierpią jeszcze pod hitlerowską okupacją. Próba Hitlera, który chciał odwrócić koło historii spóźniła na niczym. Naród ukraiński nie będzie narodem niewolników.

III.

OGÓLNE.

WEICHSELSENDER, po polsku, 18.I.16.00.
Obszerne wiadomości o bombardowaniu Londynu.

RZYM, po ukraińsku, 18.I.19.30.

Korespondent Reutersa donosząc o rozpoczęciu ofensywy sowieckiej na odcinku Leningradu podkreśla raz jeszcze, że Związek Radziecki oczekuje z najwyższą niecierpliwością na otwarciu drugiego frontu w Kaukazu. Korespondent dodaje, że naród rosyjski przywiązuje do tej sprawy zasadnicze znaczenie, widząc w niej jedyną możliwość polepszenia sytuacji na froncie wschodnim. Jak podaje rozgłoszenia moskiewskie t.zw. Metropolita Moskiewski Sergiusz, w istocie najemnik żydowsko-plutokratyczny wysłał depeszę do Stalina ofiarowując 100.000 rubli na kolumnę czołgów i zapowiadając, że wezwał do ofiar całej podległej mu duchowieństwu. Kolumna pancerna ma nosić nazwę im. Dymitra Dołskiego. Szkoda, że Sergiusz nie zaproponował, by kolumna nosiła nazwę "im. Tysiąca Księżów wynorodowanych przez G.P.U.".

IV.

Z OSTATNIEJ CHWILI.

ROZGŁOSZENIE AMERYKANSKIE - Korespondencja, 19.I. godz. 13.-13.30.

R. Magidoff - Moskwa. Likwidacja oblężenia Leningradu uważana jest powszechnie za najważniejsze zdarzenie od chwili wybuchu wojny sowiecko-niemieckiej. Oblężenie kosztowało Niemców ponad śmierć miliona zabitych. Atak sowiecki poprzedzony był silnym ostrzeliwaniem artyleryjskim, które trwało dwie godziny i dwadzieścia minut. Artylerią dowodził gen. Goworow, który w swoim czasie zdobył Morzajsk. Goworow powiedział mi, że jego zdaniem niema tak potężnej broni zaczepnej, której by artyleria nie mogła pokonać.
W. Burdott, C.B.S. - Kair. Osma Armia idąca na Trypolis zajęła miejscowości Thabuna i Fort Garibaldi. To ostatnie wydarzenie powinno Włochom przypomnieć słowa Garibaldi'ego, że Włochy musiałyby gorzko żałować dnia w którym wdały się w wojnę z W. Brytanią, gdyby do tego kiedykolwiek doszło.

RABAT, po francusku, 19.I. godz. 13.30.

Osma Armia rozpoczęła dziś ostatni etap swego marszu. Wszystko przemawia za tym, że Trypolis wkrótce będzie zajęty. Korespondent U.P. opisuje sukcesy kolumny francuskiej, która idąc od jeziora Czad zajęła Fozzan. Kolumna prowadzi ze sobą 500 jeńców włoskich, których ze względów technicznych nie można odesłać na tyły. Wojska Australijskie zajęły na Nowej Gwincej ostatnią bazę oporu japońskiego Sanaanda. Wojska rosyjskie znajdują się już o 15 kilometrów od Salskaa. Ta ważna baza niemiecka jest całkowicie pod ostrzałem artylerii sowieckiej.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Section of faint, illegible text in the middle of the page.

Section of faint, illegible text in the lower middle of the page.

Section of faint, illegible text at the bottom of the page.